

Directie

Datum : 19 juli 2023

Onderwerp

Drempelbedragen voor 1-op-1 gunnen voor Diensten en Leveringen

Wij willen

Voor het 1-op-1 gunnen van opdrachten voor leveringen en diensten drempelwaarden hanteren die passen bij ons als organisatie.

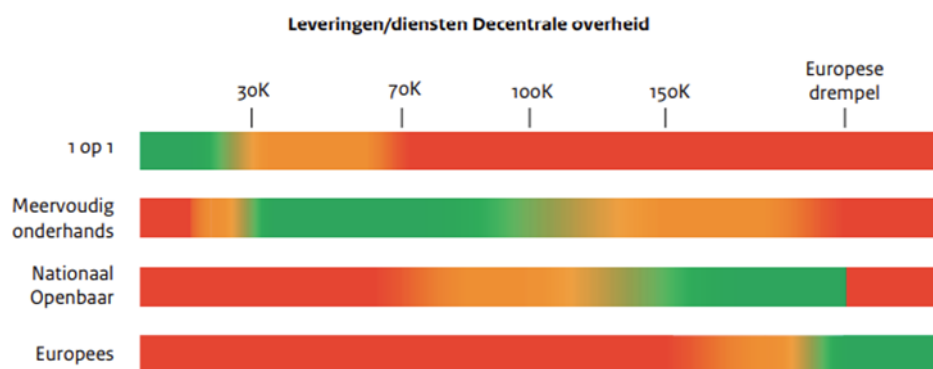
Wij besluiten

gehoord het advies van het CMT:

1. Het bestuur van de SWO en beide colleges voor te stellen om de drempelwaarde voor leveringen en diensten voor het 1-op-1 gunnen te houden op € 50.000 en boven de € 50.000 tot de grens voor een Europese (op dit moment € 215.000) een meervoudig onderhandse aanbesteding (verder: MVOA) verplicht te houden;
2. Het bestuur van de SWO en beide colleges voor te stellen om in voorkomende gevallen, waarin het conform de Gids Proportionaliteit en de Aanbestedingswet 2012 (verder Aw) is toegestaan om 1-op-1 te gunnen, het besluitvormingsproces als volgt in te richten:
 - a. Bij een opdrachtwaarde van € 50.000 tot € 70.000 een positief advies van een inkoopadviseur hierover verplicht te stellen;
 - b. Bij een opdrachtwaarde van € 70.000 tot de Europese aanbestedingsgrens een positief besluit van een inkoopadviseur hierover en een directie- dan wel een collegebesluit tot het aangaan van de overeenkomst verplicht te stellen.

Want

1.1 Dit is de maximale grens die volgt uit de richtlijnen van de Gids Proportionaliteit

Tabel drempelbedragen leveringen/diensten in artikel 3.4.2 van de Gids Proportionaliteit.

De drempelbedragen voor leveringen en diensten zijn in bovenstaand schema (stoplichtmodel) weergegeven. Zo geldt voor 1 op 1 opdrachten dat er in het groene gebied tot een bedrag van € 30.000 'veilig (lees: geen risico op onrechtmatigheid)' 1 op 1 een opdracht verstrekt kan worden. Boven de € 70.000 is dit in ieder geval niet meer toegestaan, tenzij er op grond van een geldige – bij de Gids Proportionaliteit

aansluitende – motivering vanaf mag worden geweken. In het tussenliggende gebied (oranje) is er ruimte voor een aanbestedende dienst voor eigen invulling.

De SWO en beide gemeenten hebben hierin in 2022 de volgende keuze gemaakt: Voor opdrachten met een waarde onder de € 50.000 (dit was voor 2022 € 30.000) acht de SWO de argumenten voor het vragen om meer dan één offerte in het algemeen niet opwegen tegen de lasten die voor ondernemers en de aanbestedende dienst voortvloeien uit het organiseren van een aanbesteding met meerdere inschrijvers. De SWO sluit hiermee aan bij de overweging in de Gids Proportionaliteit, die stelt dat voor kleine opdrachten de enkelvoudig onderhandse opdrachtverstrekking in algemene zin de meest aangewezen procedure lijkt.

N.B We sluiten aan bij de grenzen zoals die om ons heen worden gehanteerd

Uit inventarisatie onder gemeenten om ons heen blijkt dat zo goed als alle aanbestedende diensten de grens van € 50.000 hanteren voor leveringen en diensten. In de tabel een overzicht van de inventarisatie:

Aantal uitgevraagde gemeenten + provincies	Enkelvoudig gunnen (EV) tot	EV met instemming inkoop/ aanbestedingsjurist tot	EV met instemming inkoop en collegebesluit tot
11	€ 50.000,00		€ 215.000,00
2	€ 50.000,00	€ 70.000	€ 215.000,00
1*	€ 70.000,00		€ 215.000,00

* Deze gemeente heeft geen (financiële) grenzen in het inkoopbeleid opgenomen en verwijst alleen naar 3.4 van de gids P. In de praktijk houdt de gemeente bij leveringen/ diensten €70.000,- aan.

Voor de gemeenten De Wolden en Hoogeveen en de SWO ziet het voorstel dan er zo uit:

	Enkelvoudig gunnen (EV) leveringen en diensten	EV met instemming inkoop/ aanbestedingsjurist	EV met instemming inkoop + college- dan wel directiebesluit
Gemeenten De Wolden, Hoogeveen en de SWO	Tot € 50.000,00	€ 50.000,00 tot € 70.000,00	€ 70.000,00 tot € 215.000,00 (drempelwaarde EA)

2.1 Dit verlicht het besluitvormingsproces bij opdrachten tussen € 50.000 en € 70.000

De grens voor het doen van een MVOA blijft dus op € 50.000. Alleen als er uit marktonderzoek is gebleken dat er maar één leverancier geschikt is, hoeft er bij opdrachten tussen € 50.000 en € 70.000 geen directie- of collegebesluit meer genomen te worden tot het aangaan van de overeenkomst. Een positief advies van een inkoopadviseur blijft wel noodzakelijk. De inkoopadviseur toetst daarbij de motivering aan de hand van de criteria die genoemd zijn in Voorschrift 3.4 A in de Gids Proportionaliteit:

- omvang van de opdracht
- transactiekosten voor de aanbestedende dienst en de inschrijvers
- aantal potentiële inschrijvers
- gewenst eindresultaat
- complexiteit van de opdracht
- type van de opdracht en het karakter van de markt

Voor praktische handvatten, zie de 'Werkinstructie 1-op-1 gunnen'. Dit advies wordt ook vastgelegd in het dossier.

Bij het bepalen van een passende procedure voor een opdracht kan ook bij een hogere opdrachtwaarde (respectievelijk tot € 70.000 of tot de Europese Aanbestedingsgrens) uit marktonderzoek blijken dat een enkelvoudig onderhandse opdrachtverstrekking de meest aangewezen procedure lijkt. In dat geval vindt voor besluitvorming door directie

dan wel college de toetsing van deze motivering door een inkoopadviseur plaats. Het inkoopadvies maakt onderdeel uit van het besluitvormingsvoorstel en wordt ook vastgelegd in het dossier.

2.2 Zo blijft rechtmatigheid geborgd

Kijkend naar de Aw en de Gids Proportionaliteit blijft boven de € 50.000 en tot de drempel voor Europese aanbestedingen een MVOA de aangewezen procedure. Bij bedragen tussen € 50.000 en € 70.000 kan het eerder proportioneel zijn dan bij opdrachten met een nog hogere opdrachtwaarde om geen MVOA toe te passen en 1-op-1 te gunnen. Dit moet echter goed onderbouwd zijn.

Omdat in onze organisaties een inkoopstartformulier verplicht is bij inkopen boven de € 30.000, kijkt een inkoopadviseur altijd mee met het bepalen van de procedure bij inkopen boven de € 30.000. Zo bewaken zij de proportionaliteit van inkoopprocedures en daarmee de rechtmatig van inkoop. In de voorgestelde werkwijze blijft dat dus bestaan.

Maar

Het verlichten van het besluitvormingsproces kan leiden tot onduidelijkheid in de organisatie. Om dat te voorkomen, is het belangrijk om goede afspraken te maken over werkwijze en besluitvorming.

Ook bestaat het risico dat we alsnog tegen een onrechtmatigheid aanlopen als we niet goed vastleggen waarom we 1-op-1 gunnen in plaats van MVOA. Dan kunnen we niet uitleggen en aantonen waarom we dat hebben gedaan. Als oplossing zien we hiervoor het nog beter inzetten van het (proces rondom het) inkoopstartformulier. Hiermee kan geborgd worden dat (hiervoor moet het inkoopstartformulier nog worden aangepast):

- De motivatie van bepalen van de procedure vast ligt (Wat is de marktsituatie? Welke marktpartijen zijn er? Waarom is alleen deze partij geschikt?)
- Het positief advies van de inkoopadviseur vastligt in het betreffende dossier.
- De leidinggevende in de lijn akkoord is en geeft.

Daarnaast is het nog steeds wat omslachtig om naar het college te moeten voor besluiten tussen de € 70.000 en € 215.000. Het zou nog mooier zijn als de colleges van de beide gemeenten de bevoegdheid tot het 1-op-1 aangaan van overeenkomsten mandateren aan de directie van de SWO. Dan kan feitelijk de directie besluiten ongeacht om welke entiteit het gaat. Dit regelen gaat echter buiten de reikwijdte van dit directievoorstel. Als daar inderdaad behoefte aan bestaat, kan dit verder uitgewerkt worden.

Achtergrond

Op dit moment gelden op basis van onze beleidsregels de volgende drempelbedragen:

Leveringen en diensten

Geraamde waarde (ex BTW)	Procedure
Minder dan € 50.000,-	Enkelvoudig/gunning uit de hand (bij voorkeur lokale/regionale ondernemer)
Boven € 50.000,- en minder dan € 215.000,-	Onderhands (minimaal 3 en maximaal 5 offertes)
€ 215.000 en meer	Europees (evt. met voorafgaande selectie)

Sociale en andere specifieke diensten

Geraamde waarde (ex BTW)	Procedure
Minder dan € 100.000,-	Enkelvoudig/gunning uit de hand (bij voorkeur lokale/ regionale ondernemer). Vooraf afstemming met Bedrijfsbureau dienstverlening.
Boven €100.000,- en minder dan € 750.000,-	Onderhands (minimaal 3 en maximaal 5 offertes) in overleg met Bedrijfsbureau dienstverlening. Indien een onderhandse aanbesteding niet mogelijk/ realistisch is, in overleg met inkoopadviseurs over mogelijkheden.
€ 750.000,- en meer	Europees (evt. met voorafgaande selectie)

Werken

Geraamde waarde (ex BTW)	Procedure:
Minder dan € 150.000,-	Enkelvoudig/gunning uit de hand (bij voorkeur lokale/regionale ondernemer)
Boven € 150.000,- en minder dan € 2.000.000,-	Onderhands (minimaal 3 en maximaal 5 offertes)
Boven € 2.000.000,- en minder dan € 5.382.000,-	Nationaal (evt. met voorafgaande selectie)
€ 5.382.000,- en meer	Europees (evt. met voorafgaande selectie)

N.B. De drempelbedragen voor Europese aanbesteding zijn wettelijk vastgelegd en gelden tot en met 31 december 2023.

Begin 2022 is het drempelbedrag voor het doen van meervoudig onderhandse aanbestedingen voor diensten en leveringen verhoogd van € 30.000 naar € 50.000. De grens voor aanbestedingen van werken is niet gewijzigd (is € 150.000 gebleven). Boven de € 30.000 is nog steeds een inkoopstartformulier verplicht.

De directie heeft verzocht om te adviseren over het mogelijk nog verder ophogen van deze drempelwaarde voor leveringen en diensten en wil daarbij de risico's benoemd hebben.

De financiële gevolgen zijn

Er zijn geen directe financiële gevolgen bij de voorgestelde werkwijze. Alleen als er uit marktonderzoek blijkt dat één geschikte partij is die een bepaalde opdracht kan uitvoeren, wordt 1-op-1 gegund. Dan zijn er ook geen andere partijen en is er geen financieel voordeel te behalen door marktwerking

Alternatieven

Niets veranderen (drempelwaarde op € 50.000 houden met daarboven directie/collegebesluit)

Voordelen:

- Altijd maximale prikkel/uitdaging van de markt
- Minimaal tot nihil risico op onrechtmatigheid

Nadelen:

- Druk op besluitvorming en tijdsverlies in situaties tussen € 50.000 en € 70.000 waar 1-op-1 gunnen wel toegestaan is.

Drempelwaarde voor MVOA ophogen naar bijvoorbeeld € 70.000

Voordelen:

- Meer handelingsvrijheid afdelingen
- Snellere doorlooptijden aangaan overeenkomsten

Nadelen:

- Minder kansen benutten uit de markt
- Meer kans op klachten van ondernemers
- Niet voldoen aan Aw en Gids Proportionaliteit met meer kans op onrechtmatigheid (bij toets door interne controle en/of accountant)

Communicatie

De nieuwe werkwijze zullen we via intranet bekend maken.